ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಈಗಾಗಲೇ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸ ಒಂದು ಕೋಟ್ ಮೆಟಲಿಂಗ್, ಎರಡನೆ ಕೋಟ್ ಮೆಟಲಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ. ಯಾರು ಯಾರು ಭಾರಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಬೈಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹೆವಿ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಜಮಖಂಡಿ ಊರಿನೊಳಗೆ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದರೆ ಆವಾಗ್ಗೆ ಅವರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆವಿ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಆಸ್ಫಾಲ್ಟಿಂಗ್ ಆಗಬೇಕು. ಆಸ್ಫಾಲ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದು ಮಾರ್ಚ್ ಅಖೈರಿನೊಳಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಂಗಿ.—ಆಸ್ಫಾಲ್ಟಿಂಗ್ ಆದಮೇಲೆ ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೆ ಎನ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್‌ಗಳ ಸಂಚಾರವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಬಸ್‌ಗಳ ಓಡಾಟದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಆಕಸ್ಮಿಕಗಳು ನಡೆದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಜಮಖಂಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನರಕನ್ನು ಇಳಿಸುವ ರಾರಿಗಳು ಬಂದರೆ ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಸ್‌ಗಳು ಬರುವುದು ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

1-30 P.M.

MADAM SPEAKER.—Question No. 211 and 231 may be teken up together.

Toddy and Arrack Shops near Harijan Colonies etc.,

211. Sri T. R. SHAMANNA (Fort)—

Will the Minister for Excise and Labour be pleased to state :—

(*a*) whether the Government has issued an order regarding the ban on the location of toddy and arrack shops near Temples, Harijan colonies, etc.;

(*b*) if so, whether the Excise Department is following the provisions of the above G. O. while granting licences to open toddy shops ;

(*c*) whether the Government has issued or intend to issue strict instructions for removal of toddy and arrack shops located contrary to Government Order ?

Sri S. M. YAHYA (Minister for Excise and Labour).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes.

(*c*) Yes. Whenever objections are received.

Liquor Shops near Harijan Localities

231. Sri M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN (Sirsi)—

Will the Minister for Excise and Labour be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that the Development Department have issued the Circular No. DPC 22 BTK 74, dated 5-7-1974 requesting

the Deputy Commissioner not to allow any liquor shops to be situated inside or very nearer to Harijan Localities ;

(*b*) if so, the total number of liquor shops in North Kanara District existing during 1973–74 and the number of them that were in the localities of Harijans and the number of them that were shifted outside the localities of Harijans during 1974–75 ?

Sri S. M. YAHYA (Minister for Excise and Labour)—

(*a*) Yes.

(*b*) Total number of liquor shops existing in North Kanara District during 1973–74 were 358. None of the liquor shops were located in the Harijan Colonies of North Kanara District during 1973–74.

Sri T. R. SHAMANNA.—The Hon. Minister has generously stated that the toddy and arrack shops near temples, harijan colonies etc., will be removed and no licence will be given and if any objections were to be received it would be considered. May I know what extraordinary sin the harijan people of T. M. Royan road have committed for which they have been denied the advantages of the Government order ?

† **Sri S. M. YAHYA.**—The Government's policy is very clear and to that effect we have issued a Government Order also. Attempts have also been made to see that the toddy and arrack shops are not located near places of worship, educational institutions etc. So far in Karnataka State we have received 79 complaints or objections, out of which, we have taken action in 41 cases and the remaining 38 cases are under consideration. We will take suitable action wherever it is practicable and will see that the toddy and arrack shops are shifted if the objections are genuine.

Sri T. R. SHAMANNA.—May I know whether the Hon. Minister is aware that toddy shops are situated in the 20th division of Bangalore Corporation area where more than 80 per cent of the people residing in that area are harijans ?

Sri S. M. YAHYA.—As far Bangalore is concerned we have received 3 complaints, one of which the hon. Member has just mentioned, it is under our consideration.

Sri T. R. SHAMANNA.—May I get an assurance from the Hon. Minister and also from the Hon. Minister for Social Welfare that both of them would visit and inspect these places and help the harijans ?

Sri S. M. YAHYA.—In fact I have visited and inspected some places including the one mentioned by the hon. Member.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣಹೆಗಡೆಯವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕಡಿಲ ಮಾಡಿ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಮೊದಲು ಹರಿಜನರು 20 ವರ್ಷದಷ್ಟು ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಕಡಿಲ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಅಷ್ಟೇ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಹರಿಜನ

ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಎರಡು-ಮೂರು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಇಡುವಂತೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅವನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯ.—ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಗಳೂ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರು ಇದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ಲೀಡರ್‌ಗಳು, ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯರು ವಿಜಿಲೆಂಟ್ ಆಗಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Sri M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN.—The Hon. Minister has not understood the spirit of my question. Irrespective of the fact whether objections are received or not the location of the toddy shops should not be allowed in Harijan colonies. Does the Hon. Minister agree to this principle ?

Sri S. M. YAHYA.—The principle is well-accepted and it is the policy of the Government also to see that toddy shops are not located in such places. But when there are thousands and thousands of shops in each district, it is the duty of all of us to givte specific cases.

Sri B. B. SAYANAK.—Whether it is a fact that one shop is opened in the month of December in front of R. B. D. College and in front of Rajput Tilak School, Balekwadi and there was a lot of agitation for not allowing these shops to be opened there and if so what action the Government has taken in this behalf ?

Sri S. M. YAHYA.—As far Belgaum is concerned we have received 5 complaints, out of which, we have already acted upon 3. The other two complaints are under consideration.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈ ಕುಡಿತದ ಅನಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri S. M. YAHYA.—The present policy is to continue the existing policy.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಮುನಿಸಿಪಲ್ ನ್ಯಾಕರರಿಗೆ ನಂಬಿಳ ಬರುವ ದಿವಸ ಈ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸುವುದು, ಈ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟು ಗಂಟೆಯಿಂದ ಇಷ್ಟು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ತೆರೆದಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಹರಿಜನ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವುದು ; ಈ ಮೂರು ಅಂಶಗಳು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

Sri S. M. YAHYA.—The suggestion will be considered.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, 84 (ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ, ದೇವಸ್ಥಾನ, ಶಾರದಾ ಕಾಲೇಜು, ಹರಿಜನ ಕೇರಿಗಳು ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸರಾಯಿ ಮತ್ತು ಸೆಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಡಬಾರದೆಂದು ನಿಷೇಧ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೆ ಸರಕಾರದ ಆದೇಶ ಇದ್ದರೂ ಸಹ, ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ, ಹಾಗೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri S. M. YAHYA.—That is the condition precedent in every sale, *viz.*, a shop should not be located near places of worship and educational institutions.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ನಾಯಿಡು.—ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ, ದೇವಸ್ಥಾನ, ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇಂತಹ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಶಾಲಾಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 25—50 ಗಜದಲ್ಲೇ ಇಂತಹ ಅಂಗಡಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿನವರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಬರೆದರೂ, ಇಮವರೆಗೂ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.—ಕೆಲವು ಸಲ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಡಿಫಿಕಲ್ಟೀಸ್ ಇರಬಹುದು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಶಾಲಾಕಾಲೇಜುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ 29 ದೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಮೂರು ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ 24 ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಈ 24 ಕ್ಕೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್.—ಶಾಮಣ್ಣ.— ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೊ ಆಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, ಇಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀ ಫೋಟೋ ಹಾಕಿಸಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಅದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

(ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲ)

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಕೇಳಿದ್ದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವ ತನಕ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು ; ಮತ್ತು ಅವರ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶನಾರಾಯಣ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಬಕಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಳಿ ಸೇಂದಿ ಹಾಗೂ ಸರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿ ಸರಕಾರದವರು ಆದೇಶವೊಂದನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇಂತಹ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ, ಮುಂದಿನ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ನಡೆಸುವಾಗ, ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.—ಈ ಸಲ ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ ; ಮುಂದಿನ ಸಾರಿ ಸಹ ಸೇರಿಸುತ್ತೇವೆ.

Providing Electricity to Rural Areas of Arsikere Taluk

241. Sri A. NANJAPPA (Arsikere)—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the number of villages for which sanction has been accorded to provide Electric lights in the rural areas of Arsikere Taluk ;

(*b*) the number of years or months age when sanction was accorded ;

(*c*) the number of sanctioned villages for which Electricity has been provided ;

(*d*) the reason for not providing electricity so far even after the sanction ;

(*e*) whether arrangements would be made to provide electricity to the sanctioned villages as early as possible ?